

Memo Selectie- en gunningscriteria aanbesteding concessies Friese Waddenveren vanaf 2029 op hoofdlijnen

Versie 19 september 2025

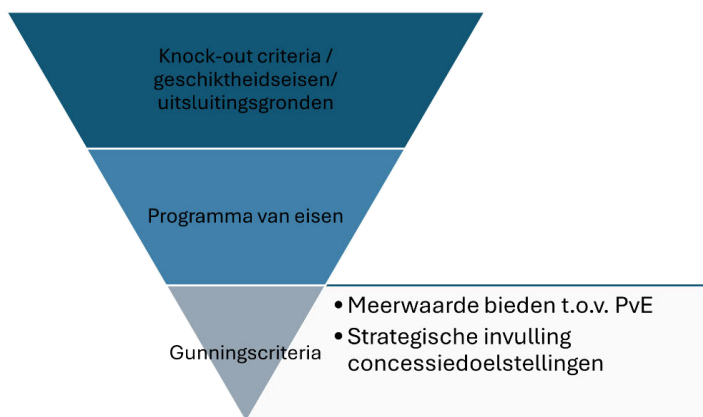
1. Inleiding

Bij de start van de Europese openbare aanbestedingsprocedure van de twee concessies voor de Friese Waddenveren vanaf 2029 zal de Aanbestedingsleidraad (naar verwachting eind oktober 2025) beschikbaar worden gesteld. Vooruitlopend op de definitieve Aanbestedingsleidraad zijn in dit memo de selectie- en gunningscriteria op hoofdlijnen toegelicht. Doel van dit memo is om de Tweede Kamer, omgevingspartijen en andere betrokkenen eerder dan bij start van de aanbesteding over de (globale) selectie- en gunningscriteria te informeren, mede ten behoeve van het Commissiedebat op 1 oktober 2025.

Na een algemene toelichting op het selecteren van nieuwe concessiehouders (paragraaf 2), volgt een toelichting op de knock-out criteria (paragraaf 3) en de gunningscriteria (paragraaf 4). De hoofddoelstelling en vier subdoelen, die zijn omschreven in de Nota van Uitgangspunten (NvU), vormen de basis voor de selectie- en gunningscriteria.

2. Selecteren van nieuwe concessiehouders

Om de 'meest geschikte partij(en)' te selecteren voor de uitvoering van de concessies worden verschillende typen eisen en wensen geformuleerd. In de eisen en wensen zit een gelaagdheid die uiteindelijk moet resulteren in de keuze voor de meest geschikte en daarmee winnende partij(en). Dit is weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 3 Gelaagdheid keuze 'meest geschikte partij(en)'

De **1^e laag** (*knock-out criteria, waaronder geschiktheidseisen en uitsluitingsgronden*) omvat de basiscriteria waaraan een inschrijver moet voldoen om in aanmerking te komen voor verdere beoordeling. Als een inschrijver hier niet aan deze criteria voldoet, wordt deze in principe uitgesloten van verdere deelname.

De **2^e laag** (*Programma van Eisen*) betreft de specifieke eisen die aan de levering of dienst worden gesteld. Aan deze functionele en technische eisen moeten inschrijvers in ieder geval voldoen om de concessie(s) te mogen uitvoeren.

De **3^e laag** (*Gunningscriteria*) omvat de gunningscriteria waarop inschrijvers zich van elkaar kunnen onderscheiden en op basis waarvan de aanbidding met de beste kwaliteit prijs verhouding wordt bepaald. Het gaat hierbij om de extra's die inschrijvers bieden bovenop de minimeisen in het Programma van Eisen en hoe die bijdragen aan de doelen van de nieuwe concessies. De inschrijver met de hoogste score op de gunningscriteria krijgt de concessie gegund.

3. Knock-out criteria

3.1 Invullen Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)

Een basisdocument dat alle inschrijvers moeten invullen is het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA). Het UEA is verplicht voor aanbestedingen boven de Europese drempelbedragen. Het UEA is een eigen verklaring over de financiële toestand, de bekwaamheden en geschiktheid van een inschrijver voor een aanbestedingsprocedure. Met een UEA geeft de inschrijver aan:

- Of uitsluitingsgronden op hem van toepassing zijn;
- Of hij voldoet aan de gestelde geschiktheidseisen (deze eisen heten in het UEA selectiecriteria)

3.2 Uitsluitingsgronden

Voor deze aanbesteding geldt dat geen van de in de Aanbestedingswet 2012 genoemde verplichte en facultatieve uitsluitingsgronden op een inschrijver van toepassing mogen zijn. Dit betekent dat een inschrijver wordt uitgesloten van verdere deelname aan de aanbesteding in geval van betrokkenheid bij:

- strafbare feiten;
- ernstige beroepsfouten

Daarnaast worden inschrijvers die banden hebben met dan wel gelieerd zijn aan Russische partijen uitgesloten van verdere deelname aan de aanbesteding.

3.3 Geschiktheidseisen

Geschiktheidseisen m.b.t. technische en beroepsbekwaamheid

Het is belangrijk dat inschrijvers in staat zijn om de Friese Waddenveren goed uit te voeren. Om dit te beoordelen wordt geëist dat inschrijvers over de vereiste beroepsbevoegdheid en de benodigde kennis en ervaring beschikken. Bij dit laatste gaat het zowel om ervaring met personenvervoer als om kennis van de maritieme sector.

Geschiktheidseisen m.b.t. financiële en economische draagkracht

Financiële en economische draagkracht is niet alleen nodig om als inschrijver financiële verplichtingen na te kunnen komen en om te kunnen investeren in

nieuwe technologieën en veiligheidsmaatregelen, maar ook met het oog op de continuïteit van de Friese Waddenveren. Door eisen te stellen aan de grootte van de onderneming (in termen van omzet), de verzekeringen waarover de rederij moet beschikken en door het laten stellen van een bankgarantie wordt zekerheid verkregen dat de concessies worden verleend aan financieel gezonde rederijen.

4. Gunningscriteria

Aan de hand van de vijf hieronder beschreven gunningscriteria worden rederijen die interesse hebben in de uitvoering van de Friese Waddenveren uitgedaagd om extra's te bieden bovenop de minimumeisen in het PvE en zo maximaal bij te dragen aan de doelen die IenW met beide concessies nastreeft. Prijs is geen gunningscriterium, omdat één van de uitgangspunten is dat de concessiehouder geen concessieprijs aan IenW is verschuldigd, net als in de huidige concessies het geval is.

4.1 Betaalbaarheid

Voor dit gunningscriterium moeten inschrijvers concrete voorstellen doen voor aantrekkelijke reisproducten met bijbehorende tarieven, zowel voor eilandbewoners als voor bezoekers. Voor dit gunningscriterium is gekozen, omdat zowel vanuit de Kamer als vanuit de stakeholders veel waarde wordt gehecht aan een betaalbare overtocht. Vanzelfsprekend moeten inschrijvers in ieder geval de beschermde reisrechten die in het Programma van Eisen zijn vastgelegd hanteren. Inschrijvers kunnen daarbij aanvullende reisproducten met speciale tarieven (voor specifieke doelgroepen) en/of een korting op de tarieven van de beschermde reisrechten aanbieden.

4.2 Bereikbaarheid

Inschrijvers wordt gevraagd om te komen met een optimale zo betrouwbaar, frequent en structureel mogelijk vervoeraanbod.. Hierbij gaat het zowel om de omvang van het vervoeraanbod in termen van aantal afvaarten per jaar als om de verdeling van deze afvaarten over de weken/maanden van het jaar en hoe betrouwbaar zij de afvaarten uitvoeren, rekening houdend met de kenmerken van de infrastructuur en de schepen.

4.3 Regionale betrokkenheid

Inschrijvers wordt gevraagd om aan te geven hoe zij gaan bijdragen aan de leefbaarheid op en economie van de Friese Waddeneilanden en hoe zij daarbij gaan samenwerken met partijen die belangen hebben en/of grote betrokkenheid hebben bij de Friese Waddenveren. Voor dit gunningscriterium is gekozen, omdat lokale en regionale belanghebbenden, zoals eilandbewoners en gemeenten, hebben aangegeven dat zij wensen dat de rederij onderdeel is van de gemeenschap en een actieve bijdrage levert aan de leefbaarheid van de Friese Waddeneilanden.

4.4 Aantrekkelijke (keten)reis

Inschrijvers wordt gevraagd om aan te geven welke maatregelen zij treffen en welke voorzieningen zij bieden om de (keten)reis voor reizigers aantrekkelijker te maken en daarmee voor een prettige reisbeleving te zorgen. Voor dit gunningscriterium is gekozen, omdat stakeholders veel waarde hechten aan voldoende voorzieningen en reiscomfort en het verbeteren van de ketenreis.

4.5 Emissiereductie

Inschrijvers wordt gevraagd hoeveel extra CO₂-reductie ze per jaar zullen behalen ten opzichte van het minimale reductiepad dat is opgenomen in het Programma van Eisen. Inschrijvers wordt daarbij gevraagd aan te geven welke maatregelen zij treffen om dit te realiseren en te onderbouwen dat zij deze maatregelen daadwerkelijk en tijdig kunnen uitvoeren en dat daarmee de aangeboden reductie zal worden bereikt.